

TUHAT NÄKEMYSTÄ RAVINTOHAMPUSTA – suomalaiset kokevat uuden kasviproteiinin mielenkiintoiseksi, kotimaiseksi ja terveyttä edistäväksi valinnaksi

Suomalaisten kasviproteiinien paletti on hiljattain täydentynyt ravintohampulla, jota tapaa jo vähittäiskaupoissa paitsi ravintolisien ja -proteiinin muodossa, myös helppokäyttöisinä lopputuotteina. Tuhat suomalaista -tutkimuksen tulosten perusteella kuluttajat mieltävät ravintohampun mielenkiintoiseksi, terveyttä edistäväksi, kotimaiseksi ja vastuulliseksi valinnaksi.

Kasvisruoan osuuden lisääminen, erikoisruokavalioiden noudattaminen sekä kotimaiset, vastuulliset ja ympäristöystävälliset valinnat ohjaavat yhä suuremman osan suomalaisia ostokäyttäytymistä ruokakaupassa. Tämä luo kysyntää uusille kotimaisille kasviproteiineille ja niistä valmistetuille tuotteille.

Ravintohamppu on yksi uusista tulokkaista kotimaisten kasviproteiinien täydentäjänä, ja parhaillaan raaka-ainetta työstetään lukuisissa tuotekehitysprojekteissa. Tuotekehityshankkeiden edetessä kohti kuluttajarajapintaa, yhä tärkeämmäksi tekijäksi muodostuvat kuluttajien mielikuvat ja tietoisuus ravintohampusta uutena kasviproteiinina. Tämän selvittämiseksi FoodFarm kartoitti loppuvuodesta 2022 kuluttajien mielikuvia ravintohampusta. Tutkimus toteutettiin osana IRO Research Oy:n Tuhat suomalaista -tutkimusta ja se tehtiin osana maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaa Rikasta ravintoa hiilinielusta – öljyhamppu -hanketta. Vastaavaa tutkimusta ravintohampusta ei ole Suomessa aiemmin toteutettu.

Ravintohamppu herättää laajalti kiinnostusta

Tutkimuksen tulosten perusteella ravintohampun tunnisti hyväksi kotimaiseksi kasviproteiinilähteeksi noin 40 % vastaajista. Vaikka ravintohampun tunnettuus on vielä heikompi kuin ns. isojen kasviproteiinien, valtaosa kuluttajista suhtautui siihen kuin mihin tahansa kasvipohjaiseen tuotteeseen ja olisi valmis kokeilemaan siitä valmistettuja tuotteita. Uusi kasviproteiini herättää laajalti kuluttajien kiinnostusta ja uteliaisuutta, mutta käytön lisäämiseen kaivataan siementen, proteiinien ja öljyjen rinnalle lisää helppokäyttöisiä ja maukkaita, valmiimpia tuotteita.

Kuluttajamielikuvissa ravintohamppu mielletään ennen kaikkea kotimaiseksi, vastuulliseksi, mielenkiintoiseksi sekä terveyttä edistäväksi valinnaksi. Kaikista vastaajista myönteisimmin ravintohamppuun suhtautuivat isommissa kaupungeissa asuvat naiset sekä nuoret ja asuinpaikasta tai iästä riippumatta jotain erityisruokavaliota noudattavat tai kasvisruoan osuutta lisäävät.

Kuluttajat olivat kyselyn tulosten perusteella valmiita vähintään kokeilemaan ravintohamppua hyvin monenlaisissa tuotteissa siemenistä ja öljystä aina puolivalmisteisiin ja käyttövalmiisiin, lämmitettäviin tuotteisiin.

Pieni osa, noin kymmenes vastaajista piti ravintohamppua jollain tavalla epäilyttävän oloisena raaka-aineena. Näin vastanneissa korostui niiden osuus, jotka eivät olleet edes harkinneet kasvisruoan osuuden lisäämistä ja joille ravintohamppu oli täysin vieras raaka-aine. Joissain vastauksissa se mahdollisesti myös sekoitettiin viihdekannabikseen, josta hieman harhaanjohtavasti käytetään myös ajoittain nimitystä hamppu.

Maistuvat ja helppokäyttöiset tuotteet edistävät kokeilua

Tuhat näkemystä ravintohampusta -kuluttajatutkimuksen tulokset julkistettiin Vegemessujen yhteydessä järjestetyssä tilaisuudessa. Samassa tilaisuudessa tutkija Pasi Pohjolainen esitteli Helsingin yliopiston toteuttamaa kuluttajakyselyä, jossa fokuksessa olivat mm. kuluttajien näkemykset henkilökohtaisista kulutusvalinnoista. Myös tässä tutkimuksessa kuluttajilta kysyttiin kiinnostusta mm. uudempien proteiinien kuten soluviljeltyjen tuotteiden ja mykoproteiinien käyttöön. Tutkimuksen tulokset olivat samansuuntaisia Tuhat näkemystä ravintohampusta -tulosten kanssa siltä osin, että suurin osa kuluttajista tunnistaa kyllä perinteisen maatalouden kasvituotteet, mutta uudemmat solutuotannon

tuotteet olivat selvästi vieraampia, ja niihin kohdistui myös enemmän epäilyjä. Helsingin yliopiston yhtenä havaintona tulosten perusteella oli niin ikään se, että erityisesti kasvipohjaisten tuotteiden kokeilusta kiinnostuneita on paljon, mutta on tarve maistuville ja edullisille markkinaratkaisuille vielä laajemman kiinnostuksen herättämiseksi.

Ravintohamppu on todellista superfoodia

Hamppua on viljelty tuotanto- ja hyötykasvina vuosisatojen ajan. Hamppua tuotetaan eri käyttötarkoituksiin ja jokaiseen on omat lajikkeensa. Ravinnoksi jalostetuissa tuotteissa käytetään öljyhampun siemenistä jatkojalostettuja raaka-aineita, kuten kuorittua hampun siementä, hampuproteiineja ja hampunsiemenöljyä. Tällöin puhutaan ravintohampusta.

Ravintohamppu on luontaisesti gluteeniton eikä sisällä allergeeneja, ja näiden ominaisuuksien puolesta sopii moniin erikoisruokavalioihin. Siemen, josta proteiini ja öljy jalostetaan, on vertaansa vailla oleva yhdistelmä helposti imeytyvää kasviproteiinia, terveellisiä öljyjä sekä elimistömme kaipaamaa kuitua. Hampun siemenestä noin kolmannes on öljyä, kolmannes proteiinia ja kolmannes kuitua sekä imeytyviä hiilihydraatteja. Rasvahapoista lähes 80 % on monityydyttymättömiä, ja ne sisältävät Omega3- ja Omega6 -rasvahappoja ihmiskehölle optimaalisessa suhteessa.

Ravinnoksi tuotettavaa öljyhampua viljellään Suomessa n.2000 hehtaarilla ja ala on kasvussa. Öljyhampun viljely on hyvin ympäristöystävällistä – tuotannossa ei käytetä kemiallista kasvinsuojelua eikä se vaadi lisäkastelua. Öljyhamppu on myös yksi parhaista hiilensitojakasveistamme ja toimii ravintokasvina pölyttäjille.

Lisätietoja www.foodfarm.fi ja:

FoodFarm, markkinointipäällikkö Satu Pura p. 045 7750 1076, satu.pura@foodfarm.fi

Voit tilata yhteenvedon Tuhat näkemystä ravintohampusta -tutkimustuloksista sähköpostitse yllä olevasta osoitteesta.

FoodFarm on erikoiskasveista jalostettujen raaka-aineiden myyntiin ja markkinointiin erikoistunut yritys. Tuotevalikoiman kulmakivenä ovat öljyhampun siemenestä prosessoidut raaka-aineet, kuten kokonainen ja kuorittu siemen, hampuproteiini ja hamppuöljy sekä idätetyt tuotteet. Tuotevalikoimaa laajennetaan myös muihin terveyttä edistäviin erikoiskasveihin, joista ensimmäisenä tuoteryhmänä ovat uudentyypiset ohrat. FoodFarmin asiakkaita ovat elintarvike-, rehu- ja kemianteollisuuden toimijat sekä tukkuasiakkaat.